

Narodowiec

Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise

LENS (Pas de Calais) R. C.: Bethune 21231
r. Emile Zola, 101. - Tel: 227 C. C.: Lille 18657

Wydawca i założyciel: Michał KWIATKOWSKI
Direktor: Fondateur: Saboré Ma 1940 - Reparu Dec. 1944

Zalożony w r. 1909
Fondé en 1909
Saboré Ma 1940 - Reparu Dec. 1944

CENA 5 fr.

Omawiając niedawno na tym miejscu politykę rządzącej Polską P.P.R. wobec Kościoła Katolickiego, zanotowaliśmy charakterystyczne dla obecnych stosunków w Polsce zjawisko, wyrażające się w tym, że o ile komunistów stać na to, aby na swoje zasadniczo wrogie wobec katolicyzmu stanowisko nałożyć przejęciowo pewien tuman — o tyle drugi oboz marksistowski, występujący pod firmą P.P.S., korzysta z każdej sposobności, aby nie tylko zmanifestować swój wrogi stosunek do Kościoła, ale także wcielić go w czyn.

Psychologicznie łatwo ten stan rzeczy wytłumaczyć. Wśród kierowników dzisiejszej rządzącej P.P.R. obok różnych koniunkturalnych karierowiczów czy po prostu nastających komunistycznych „wtyczek” — nie brak i ludzi organizacyjnie związanych z dawną PPS. Kolacja się u nich jednak niewątpliwie dawne pojęcia i przyzwyczajenia, czy nalogi myślowe, które raz po raz stają w jaskrawej sprzeczności z dzisiejszą ponurą „rzeczywistą rzeczywistością” w Polsce. I ten to niepokój każe wielu z nich szukać ucieczki w dziedzinie, w której mogą w dzisiejszej rzeczywistości czuć się poniekąd sobą, bez sprzeczności i własnej przeszłości...

Powtarzają się tu podobne zjawiska, które obserwowaliśmy za sanacji. Znalazło się w niej dużo ludzi o bardzo radykalnej przeszłości, przynależnych w swoim czasie do P.P.S. czy radykalnoludowego „Wyzwolenia”. Dla wielu z nich był to niewątpliwie pełnego rodzaju dramat wewnętrzny, gdy twórcą sanacji, zrywając ze swą przeszłością, wszedł na drogę znaczną takimi „instrumentami rządzenia”, jak n. p. Brzeź, Berez, słynne „pacyfikacje” i t. p. Tylko bardzo nieliczni potrafili wówczas dokonać „drogi powrotnej”. Ogromna większość, związana przeważnie nie bardzo „życiowymi” interesami z reżimem, szukała ucieczki dla swych dawnych przekonań w dziedzinie, które dla sanacji nie przedstawiały większego zainteresowania. I tak widzieliśmy n. p. kierowników Związku Nauczycielstwa Polskiego wyżywających się w walce z rzekomym klerykałizmem, co oczywiście lepiej brzmiało, niż odmawianie Kościołowi wyraźnie wszelkiego wpływu na wychowanie i ułatwianie wprowadzenia w błąd niektórych umysłów. Podobnie postępując w Polsce dzisiaj różni Świątkowscy i Rusinkowie i inni przedwojennego jeszcze chowu PPS-owcy, pogodzeni całkowicie z rolą komunistycznej satelity, jaką P. P. R. potrafiła narzucić dzisiejszej P. P. S.

W ten sposób tłumacząc sobie antykatolicką aktywność urzędowych P.P.R. w Polsce, z tym większą pewnością możemy stwierdzić, że w polityce także wielu poważnych przywódców prawdziwej P.P.S., znalazłszy się na Emigracji, gdzie mogą dawać szerszy wyraz swoim poglądom, nie zdobyło się na poddanie rewizji swych dawnych uprzedzeń i niechęci do Kościoła. Nie wzięli oni do siebie ich doświadczenia z okresu walki konspiracyjnej za okupacji, podczas której nie mogli nie zauważyć pogłębiania się stosunków między ogółem wiernych do Kościoła, ani ich pobyt w Francji czy Anglii, gdzie dawny, prymitywny wrogi stosunek socjalistów do Kościoła należy do przeszłości.

Tylko nasi socjaliści niczego w tej dziedzinie się nie nauczyli, mimo że nie brakło i wśród nich światlejszych i głębszych umysłów, które po długim okresie walki z t. zw. klerykałizmem potrafiły dostrzec w katolicyzmie polskim wielkie wartości duchowe i moralne i uznały, że budować bez nich nieprawdę „nowe życie” w Polsce — jest budownictwem bez trwałego i niezawodnego fundamentu. Należał do nich m. in. zmarły w Londynie w październiku 1941 r. przewodniczący Komitetu Zagranicznego P.P.S., b. wicepremier brzeski Herman Lieberman, który wypowiadał się w noworocznym numerze londyńskiego „Dziennika Polskiego” 1941 roku obok trzech innych przywódców stronnictwa St. Mikolajczyka, K. Popiela i W. Folkierskiego na temat oblicza ideowego Polski po wojnie, mocno podkreślił konieczność oparcia przyszłego naszego ustroju państwowego o zasady chrześcijańskie.

Wywołało to co prawda różne objawy niezadowolenia wśród ówczesnych partyjnych przyjaciół H. Liebermana (celował w nich zwłaszcza późniejszy minister propagandy rządu londyńskiego P. Pragier), tym niemniej jednak wystąpienie to było bardzo wymowne. Lieberman nawiązał zresztą poniekąd do innego znanego wystąpienia socjalistycznego przed wojną, którym był główny artykuł w warszawskim „Robotniku” Zygmunta Żuławskiego. W artykule tym senior socjalizmu polskiego i prezes Rady Naczelnej P.P.S., domagał się poddania rewizji dotychczasowego negatywnego stosunku socjalistów do katolicyzmu w Polsce, widząc w tym jedyną drogę do przełamania ciężkiego kryzysu moralnego, jakiego następstwem m. in. była możliwość kontynuowania rządów sanacyjnych wbrew większości narodu.

Ośmia obywateli sowieckich odstawiono do granicy
Paryż. — Zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wydaleniu obywateli sowieckich, dotyczy również ośmiu osób, które odstawiono już do francuskiej strefy okupacyjnej, skąd zostaną skierowani do strefy rosyjskiej.

Niestety z żalem stwierdzić trzeba, że nie tyle ruch Liebermanów i Żuławskich, ile raczej Świątkowskich, a co najmniej Czapińskich, panuje w redakcji paryskiego wydawnictwa socjalistów polskich p. t. „Światło”. W poważnym tym składzie miesięczniku, który stara się utrzymać niepodległość tradycji P.P.S., obowiązują ciągle jeszcze w stosunku do Kościoła stanowisko dawnych uprzedzeń i prymitywnych niechęci. Wyraża się to zarówno w skrajnym notowaniu wszelkich wiadomości z Polski, które mają dowiesić oportunistycznego jakoby zachowania się przedstawicieli Kościoła wobec panującego reżimu, jak i w podtrzymywaniu z gruntu błędnej oceny stanowiska Kościoła w odniesieniu do podstawowych zagadnień politycznych i społecznych.

Abym nie być gołosłownymi przytoczymy parę faktów. Tak więc z prasy krajowej zaczerpnięto „Światło” (nr. kwietniowy 1947 r.) informację, że po „wyborach” niektórzy „usłudzeni księża uderzyli tu i ówdzie w dzwony z racji zwycięstwa p. Radkiewicza”. Jest to wiadomość fałszywa, puszczona tendencyjnie przez koła urzędowe, a mająca pozorne pokrycie w nadużytych jakichś w niektórych parafiach wbrew stanowisku proboszczów dopuścili się różni „aktywiści” P.P.R-owscy przy pomocy Bezpieki. Władze Kościelne zostały równocześnie postawione w takiej sytuacji, iż nie wolno im było umieszczać w tej sprawie nawet w prasie katolickiej żadnego sprostowania czy wyjaśnienia.

O istotnym przebiegu owych rzekomych manifestacji z „dzwonieniem” pisała w swoim czasie prasa amerykańska a częściowo i angielska, stamtąd więc „Światło” mogło zaczerpnąć zgodne z prawdą informacje i ewentualnie post factum domieszenie swe sprostować. Ale naprosto szukamy śladów tego rodzaju obiektywizmu w paryskim organie polskich socjalistów...

Fakt drugi — niemniej zmienny. W tym samym cytowanym numerze „Światła”, w notatce omawiającej niepowodzenie akcji apelów o powrót emigracji do kraju — jest mowa o odezwie, jaką miał w tej sprawie wydać arcybiskup Sapieha. Jest to informacja również pochodząca z urzędowego i również nie odpowiadająca prawdzie. W danym wypadku sprawa wygląda o tyle poważnie, że w „Tygodniku Powstania Krakowskiego” (oficjalnym wydawnictwie Krakowskiej Kurii Metropolitalnej) ukazało się wyjaśnienie, że ks. Kardynał Sapieha — żadnego przypisywanego mu wezwania o powrót emigracji nie ogłaszał! Ta „informacja” nie uległa sprostowaniu w następnych numerach „Światła”...

K. Prawdzic.

Francusko - polska

umowa handlowa i finansowa podpisana!

PARYŻ. — Toczące się w Paryżu francusko - polskie rokowania handlowe i finansowe zakończyły się w piątek wieczorem podpisaniem umowy obejmującej następujące punkty:
1. — Odszkodowanie dla osób i firm francuskich objętych ustawą polską o upaństwowieniu zakładów przemysłowych.
2. — Dostawa produktów francuskich w zamian za węgiel polski w ciągu czterech lat, od r. 1948 do 1952.
3. — Protokół dotyczący różnych spraw finansowych.
4. — Protokół o zmianach w umowie zawartej 31.VIII.1947 między Francją i Polską w sprawie wymiany towarów.
5. — Protokół o zmianach w umowie płatniczej z 1. sierpnia 1946.
6. — Protokół o dostawie węgla polskiego do Francji w okresie od r. 1943 do 1952.
Układ przewiduje, że począwszy od r. 1951 części dostaw węgla polskiego będzie przeznaczona na uregulowanie polskich zobowiązań finansowych, wynikających z umowy o upaństwowieniu zakładów przemysłowych w Polsce. Odszkodowania dla byłych właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych będą regulowane przez Polskę dostawami węgla począwszy od r. 1951.

SAMOCHODY W ZAMIAN ZA WĘGIEL

Umowa przewiduje, że Francja dostarczy Polsce w ciągu pięciu lat, od r. 1948 do 1952 samochodów i urządzeń przemysłowych o ogólnej wartości 60 milionów dolarów, w zamian za około 4 miliony 500 tysięcy ton węgla.

Dostawy węgla polskiego zostaną stopniowo zwiększone z półtora miliona do 2 i pół miliona ton od r. 1948 do 1952.

Dwa dalsze protokoły wprowadzają szereg zmian technicznych do obecnie obowiązujących układów gospodarczych francusko - polskich, celem ułatwienia ich wykonania.

Ostatnia umowa postanawia utworzenie mieszanej Komisji francusko - polskiej, której zadaniem będzie przygotowanie w okresie sześciu miesięcy raportu o różnych zobowiązaniach Polski, poza wynikającymi z umowy polskiej o upaństwowieniu.

Podpisane umowy regulują nie tylko liczne zagadnienia finansowe i gospodarcze, które pozostawały w zawieszaniu między obu krajami, ale zwiększają także dotychczasowe

Stany Zjedd. zażądały od O.N.Z. odroczenia podziału Palestyny

LAKE SUCCESS. — W czasie obrad płatkowych w Radzie Bezpieczeństwa O. N. Z. nad sprawę Palestyny, delegat Stanów Zjednoczonych Warren Austin złożył oświadczenie, w którym powiedział, iż Stany Zjednoczone wycofują swoje dotychczasowe poparcie dla podziału Palestyny, postanowione przez Zgromadzenie Narodów we wrześniu 1947 roku i proponują przyjęcie nowego rozwiązania dla sprawy Palestyny.

Stany Zjednoczone pragną, by O. N. Z. przejął powierzenie nad całą Palestyną, począwszy od 15 maja b.r., to jest od daty, kiedy zakończył się mandat W. Brytanii. Ewentualnie Austin zażądał natychmiastowego zwolnienia nadzwyczajnego zebraństwa O.N.Z., by przedyskutować raz jeszcze sprawę palestyńską. Delegat amerykański umotywiował swe stanowisko podkreślając, iż podział Palestyny jest niewykonalny w obecnych warunkach, gdyż po 15-tym maja Ziemi

Podpisanie unii celnej i umowy emigracyjnej pomiędzy Francją i Włochami

Turyń. — W dniu 20 marca b.r., podpisano w Turynie protokół o unii celnej pomiędzy Francją i Włochami. Z ramienia Francji złożył podpis minister Bidault, ze strony Włoch minister Sforza. Ponadto podpisana została umowa dotycząca robotników włoskich, którzy mają być zatrudnieni w przemyśle francuskim oraz umowa o wysyłce niektórych surowców francuskich dla przemysłu włoskiego.

(Fotograf: Keystone) (Fotograf: Record) Georges Bidault, Hr. Sforza.

Równocześnie przedłożony został na dalsze pięć lat układ handlowy przewidujący złagodzenie konkurencji na rynkach zagranicznych w zakresie niektórych towarów. W umowie monetarnej ustanowiony został nowy stosunek franka do lira, a mianowicie 220 lirów za 100 franków.

W kołach francuskich oczekuje się, iż unia włosko francuska jest dalszym krokiem do stworzenia nowego bloku gospodarczego na wzór tego, jaki dotychczas utworzyły państwa Beneluxu.

Spotkanie de Gasperi - Bidault

Rzym. — Premier de Gasperi, odbywający ostatnio objazd północnych Włoch, spotka się w poniedziałek z francuskim ministrem Spraw Zagran. Bidault. Przedmiotem obrad pomiędzy

obu mężami stanu będzie przegląd sytuacji politycznej, zagadnienie przystąpienia Włoch do paktu zachodniego, oraz wzajemne stosunki pomiędzy obu państwami.

„Nie głosowanie jest zdradą narodową” — oświadczył premier de Gasperi

Rzym. — W czasie przemówienia wygłoszonego w Bolonii w czwartek, premier Włoch de Gasperi powiedział, iż „nie głosowanie czy wstrzymywanie się od głosowania jest zdradą narodową”. Premier przemawiał w ramach kampanii wyborczej z ramienia Partii Chrześcijańskiej Demokracji. Premier zaatakował skrajną lewicę socjalistyczną — komunistyczną, podkreślając, iż lewicowa włoska nie jest kierowana przez czynniki włoskie, ale otrzymuje instrukcje z zagranicy, mianowicie z Kominformu, który jest wykładnikiem obcych interesów. Premier wskazał, iż w centrali Kominformu po-

Rząd Gottwalda „przestrzega” Kościół Katolicki

Praga. — Sekretarz gen. Komitetu Akcji Politycznej Słansky, komunista, powiedział w piątek, iż należy w ramach Komitetu powołać do życia specjalny organ, który by się zajął sprawami Kościoła w Czechosłowacji. Dotychczas Centralny Komitet ogłosił deklarację, w której wypowiedział się za przyznaniem Kościółowi w Czechosłowacji wolności religijnej, jako zasady obowiązującej w nowej demokracji „ludowej”, równocześnie jednak Komitet polityczny komunistyczny „przestrzegał” Kościół Katolicki przed nadużywaniem ambon do celów politycznych i przeciwko republice „ludowej”.

Posel czeski schronił się we Francji

Troyes. — Do pastora Galland w Troyes zgłosił się w tych dniach nieznanemu, który podał się za Karola Skrabaka, posła czeskiego, zbiegłego przed kilku dniami ze swego kraju. Pastor udzielił mu pomocy. Skrabak ma obecnie przebywać w Paryżu.

Pani Joliot-Curie pozwolono na 15 dni pobytu w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork. — Pani Irena Joliot-Curie, córka Marie Curie-Skłodowskiej i żona prof. Joliot-Curie, profesorki Sorbony, spędziła kilka godzin w Ellis Island, gdzie zatrzymuje się osoby, których dopuszczenie do Stanów Zjednoczonych jest kwestionowane. Prasa amerykańska twierdzi, że pani Joliot-Curie zatrzymano dlatego, ponieważ rząd emigracyjny uważa, że pani Joliot-Curie ma „skłonności komunistyczne”. Poza tym zaistniały obawy w Ameryce, że zdoła ona nowe wiadomości o badaniach atomowych, które rząd amerykański pragnie trzymać w tajemnicy.

Klementis ministrem Spraw Zagranicznych Czechosłowacji

Praga. — Rozgłoszona praska doniesienia w piątek, iż komunista Władymir Klementis, Slovak, dotychczasowy wiceminister za czasów Masaryka został mianowany ministrem Spraw Zagranicznych, jakkolwiek panowało przekonanie w czeskich kołach politycznych, iż stanowisko to zajmie Fierlinger, dotychczasowy minister Przemysłu i byłby ambasador czeski w Moskwie.

Lausman ustąpił z kierownictwa Partii Socjaldemokratycznej

PRAGA. — Lausman, były minister Przemysłu w poprzednim rządzie Gottwalda, który ustąpił z gabinetu, by zająć się partią, zmuszony został ostatnio do ustąpienia z kierownictwa Partii Socjaldemokratycznej czeskich na rzecz Fierlingera, który w czasie Kongresu partii roku ubiegłego został odsunięty od wpływu na kierownictwo tej partii za

Redaktor komunistycznego „Daily Worker” przeszedł na katolicyzm i wystąpił z Partii Komunistycznej

LONDYN. — Douglas Hyde, naczelny redaktor komunistycznego dziennika brytyjskiego „Daily Worker” podał się w czwartek do dymisji i wystąpił z partii komunistycznej. Oświadczył równocześnie, iż pragnie być przyjętym na łono Kościoła Katolickiego, którego nauki i zasady uznaje za najwyższe wskazówki dla człowieka.

11 pasażerów wyskoczyło ze spadochronami nad Berlinem — 5 rannych

BERLIN. — W piątek wydarzył się nad Berlinem niezwykły wypadek samolotowy. Oto transportowiec pasażerski typu „C-47” znalazł się w niebezpiecznej sytuacji na skutek defektu w jednym z motorów. 11 pasażerów, którzy znajdowali się na pokładzie samolotu, musieli ratować się, skacząc po kolei przy pomocy spadochronów. Wszyscy wyskoczyli w strefie rosyjskiej w rejonie Berlina. Na lotnisku w Tempelhof oświadczone, iż wśród pasażerów znajdował się prokurator amerykański z Norymbergi Telford Taylor wraz z małżonką. Dwaj piloci, którzy nie chcieli opuścić samolotu w kilka minut po wystartowaniu z lotniska zdążyli opanować maszynę i wystartować na lotnisku w Gatow w strefie brytyjskiej Berlina.

Dwóch zbrodniarzy wojennych skazanych na śmierć przez sąd wojskowy w Strasburgu

STRASBURG. — Sąd wojskowy w Strasburgu skazał na śmierć dwóch Niemców, Oskara Eberharta i Alfonsa Buchera, oskarżonych o udział w zamordowaniu sześciu jeńców w alzackich. Zbrodnia została popełniona podczas okupacji koło Wissemburga. Wspólnik skazanych na śmierć, były porucznik zandarmerii Letz, został skazany na pięć lat więzienia.

Spodziewany powrót księcia Baudouin

BRUKSELA. — Liberalny dziennik „Het laatste nieuws” zapowiada, że premier Spalk, który będzie towarzyszył księciu Baudouinowi, przewidziano na początek kwietnia, odczeka ponownie rozmowę z królem Leopoldem. Jest możliwe, twierdzi pismo, że w następstwie tej rozmowy, książe Baudouin, najstarszy syn Leopolda III, powróci do Belgii jako następcą tronu.

Cyklon w Stanach Zjednoczonych

40 zabitych 300 rannych

Chicago. — W piątek przeszedł nad środkowymi stanami Ameryki Północnej potężny cyklon, który nawiedził szczególnie stany Kansas, Texas, Oklahoma, Illinois i Mississippi; siła wiatrów cyklonowych, pędzących z szybkością ponad 120 km. na godzinę zmiażdżyła wiele domów, dachów i ogrodów. Urządowo podaje się, iż liczba ofiar w ludziach wynosi 40 zabitych i ponad 300 rannych. Straty materialne oceniane są na setki tysięcy dolarów. Akcje ratunkowa prowadzi poza miejscowymi władzami miast i ferm, oddziały wojskowe i amerykański Czerwony Krzyż, udzielając bezdomnym pierwszej pomocy oraz zaopatrując rannych, których dokładna liczba nie jest jeszcze znana.

Zawaliła się sala dancingowa, 1 zabity, 100 rannych

CHICAGO. — W czasie uroczystego obchodu i akademii z okazji rocznicy świętego Patryka w czwartek w Chicago zawałowała się sala dancingowa na trzecim piętrze, w której znajdowało się około 1200 osób. Jedna z uczestniczek straciła życie, 100 innych osób odniosło rany.

Tajemniczy wybuch w restauracji, 9 zabitych, 30 rannych

CENTRALIA. — W dniu 19 marca br. zastrzelono tajemniczy wybuch w restauracji w mieście Centralia w stanie Illinois. W następstwie tego wypadku zginęło 6 osób, a 30 innych odniosło rany. Wśród rannych stan 10-ciu osób budzi pewne obawy. Po wybuchu powstał pożar.

Projekt zwolnienia parlamentu europejskiego

PARYŻ. — Z inicjatywą p. François de Menthon i André Noë, deputowanych M.R.P., popartą przez p. Bonnefoy, przewodniczącego komisji Spraw Zagran. Zgromadzenia Narodowego, pewna liczba posłów złożyła projekt, wzywający rząd do przygotowania zebraństwa Konstytuancy Europejskiej, mającej za zadanie utworzenie stałych instytucji Federacji Europejskiej. Konstytuante miałyby tworzyć przedstawicieli parlamentów narodów, gotowych zjednoczyć się w Federację Europejską.

Zgromadzenie Nar. uchwalilo Kredyty na wojsko, Kasę Odbudowy — Statut dla deportowanych

PARYŻ. — Większość posiedzenia Zgromadzenia Narodowego zajęły w piątek dyskusje nad tymczasowymi kredytami wojskowymi na miesiąc kwiecień i maj. Zgromadzenie uchwalilo wkrótce żądane kredyty, około 55 miliardów fr., 418 głosami przeciwko 138. Zgromadzenie uchwalilo następnie projekt utworzenia samodzielnej Kasy Odbudowy, do której będzie należało finansowanie wydatków na odszkodowania wojenne. Zgromadzenie określiło wreszcie statut oraz prawa deportowanych i internowanych ze względów politycznych. Przystępując im do odszkodowań tak samo jak ich małżonkom, krewnym wstępnym lub zstępny. Statut i prawa dotyczą Francuzów i cudzoziemców, zamieszkałych we Francji przed 1. września 1939 r.

Postowie socjalistyczni u Premiera

PARYŻ. — Premier Robert Schuman przyjął w piątek delegację socjalistycznej grupy parlamentarnej, z p. Charles Lussy na czele. Premierowi towarzyszyli ministrowie Skarbu, Pracy i Spraw Wewnętrznych. Rozmowy, mówi komunikat, dotyczyły spraw gospodarczych, cen, wyżywienia i przedsiębiorstw państwowych. Nie poruszono tematów, dotyczących polityki ogólnej.

Minister i podsekretarz stanu w Lille

Lille. — Min. Wychowania Narodowego, Edouard Depreux, bierze w niedzielę udział w uroczystości stulecia Rewolucji z r. 1848, urządzonej w Roubaix. Minister zabierze udział w Lille na uroczystości wręczenia odznaki kawalera Legii Honorowej pp. Augustin Laurent, Just Evrard, Raymond Gemez i Henri Henneguelle. Uroczystość odbędzie się w lokalu pisma „Nord-Matin”.

Minister Pracy rozjemca w zatargu prasowym

Paryż. — Dziennik „La Voix du Nord” z Lille nie wychodził od 2 marca br. na skutek zatargu, jaki wybuchł między personelem a komitetem kierowniczym. Min. Pracy, Daniel Mayer zgodził się być rozjemcą w zatargu.

Władomości krótkie

PARYŻ. — Na lotnisku w Beynes koło Wersalu rozbił się w piątek szybowiec. 2 osoby poniosły śmierć.

HAGA. — W holenderskiej Izbie Posłów uchwalono 57 głosami przeciwko 7 ustawie, która przewiduje umieszczenie z Komisją dla Spraw Zagranicznych komunistów.

ROTTERDAM. — Na stacji kolejowej w Maas zezwolono w piątek dawać granaty pochodzenia francuskiego. Policja przeprowadza śledztwo.

Rzym. — W Turynie nie ukazały się w sobotę dzienniki z powodu strajku drukarzy, którzy domagają się podwyżki płac.

Głosy dyskusyjne Czytelników

„O powrocie do Polski”

Polskie Wychodźstwo we Francji, od lat tu przebywając ma swoje doświadczenia i doświadczenia. Jest ono na ogół patriotyczne i do Polski, swej Ojczyzny, głęboko przywiązane. Ocenia też w całej pełni gościnność Francji i pamięta, że w czasach biedy i braku pracy w Polsce znalazło tu pracę i chleb. Dziś, czynnikami uszczelniającymi i nową, po wojnie powstałą organizację, nawiązała Wychodźstwo do powrotu do Polski. Jest to kwestia niecierpiąca wątpliwości dla całego Wychodźstwa we Francji i należy do niego mówić, należy rozstrzygać, za i przeciw, aby nie było nieświadomości, tak ważnej sprawy, jaką jest sprawa powrotu Polaków z Emigracji do Ojczyzny.

Zacznijmy tedy rozważać tę sprawę, najpierw z punktu przemian, jakie dokonały się w ostatniej wojnie, przemian gospodarczych i politycznych. Przed wojną Polska była krajem biednym i źle rządzonej. Możliwość lepszego bytowania istniała jednak. Polska posiadała odpowiednią ilość ziemi, aby żywić i trzymać obywateli. To samo było z podziałem ziemi. Chociaż Polska wyznaczała m. in. żywności, Polacy odwoływali się jednak i zawsze stali na szarym końcu w dziele spożycia. Te warunki zmuszały ludzi do wyjazdu z Kraju i szukania za jego granicami lepszych możliwości życia. Zamykano w Polsce fabryki i uruchomiano kopalnie, a robotnik i górnik zmuszony był szukać pracy i chleba za granicami Polski.

Na Emigracji Polacy chociaż mieli ukryty ślad do ludzi, którzy byli przetrzymywani ich taczali, odnosił się na ogół poprawnie do polskich placówek rządowych. Swoje organizacje wychodźcze prowadziły w duchu patriotycznym i zawsze okazywały, że są nierozłączną częścią Narodu Polskiego.

Wychodźstwo, w jednym tylko nie zgodziło się z władzami emigracyjnymi, opierając się stanowczo i kategorycznie. Nie zgadzało się mianowicie z chęcią narzucenia Wychodźstwa i jego organizacjom marki polityki państwowej i podporządkowania się monopolowi państwowemu. Wychodźstwo chciało mieć własne środki obrotu, wierzyło i kochało Polskę, chciało jej pozostać wiernie, ale odmówiło i oparło się, gdy mu kazano, aby to wszystko, co czynił rząd w Polsce, przyjmowano na Wychodźstwo, bez zastrzeżeń i wiernopoddańczo. Opór ten próbowano łamać i uciekać się do rozmaitych sposobów, a między innymi do zakładania i utrzymywania organizacji z obliczem wybitnie rządowym, łożąc na to poważne sumy. Udawano się to po części, ale ogólnie rzeczy biorąc, Wychodźstwo miało zawsze swoją orientację i do wszystkich poczynań, zmierzających uczynić z Wychodźstwa wiernopoddańczy element, nigdy nie dopuszczało.

Przyszła wojna, Wychodźstwo polskie we Francji od razu stanęło do oporu. Zaraz w pierwszych dniach września obywateli niezadowolonego roku 1839 zgłasza się moc ludu do Konsulatów i chce iść walcząc za Ojczyznę. Zapomnia się o wszystkich niesnaskach i krzywdach, góruje troska o Polskę i oczekuje się pomocy i nieszczytnych braci w Kraju. Samozwani powstają w kolonach polskie ośrodki pomocy walczącym o wolność. Robi się wszystko, aby tu w pomoc ojczyźnie w jej samostanowieniu — wstąpić z wrogiem. Po tem przychodzi niewola, ciężka, koczownicza, z całym aparatem przesładowania, więzień, deportacji i śmierci. Wychodźstwo polskie trwa, nie zamawia się, walczy. Iż pięknych kart, posiada historia owego trwania na stanowisku polskości. Iż bezimiennych bohaterów kryje się do dziś w szeregach wychodźców polskich we Francji, go oddali wszystko, aby pomóc tym, co walczyli. Dopiero przed paroma dniami, opowiadano pismu o słowach o szlachetnej ofiarności rodaków w Alzacji, którzy ratowali w narażeniu życia jeńców polskich błądzących w niewoli. Wskazywany przez mojego obserwatora, jako jeden z wielu ofiarników D. J. do dziś chodzi w niebieskim robotniczym ubraniu, bo wszystko, co miał i ubranie i bieliznę, oddał jeńcom, by ich ratować i ułatwić im ucieczkę, jest przykładem bezinteresowności w służbie dla dobrej sprawy. O takich chwytach ofiarnych patriotów, takich zapomnia się i milczy, bo tak już jest w świecie, że tylko krzykacze i rozchwycający się kłótniami, są widoczni i o nich się mówi. Niemniej jednak, ten cichy i bez rozgłosu spełniony obywatel, należy do tysięcy, bo takich cichych ofiarników było tysiące wśród naszej Emigracji we Francji.

Wojna się skończyła. Dla wielkich połącz, dla Anglii, Ameryki i Rosji szczęśliwie. Wrogów został pokonany. Narodził się nowy i nadziei nmi i Polska, która najwięcej w tej wojnie poniosła ofiary, znalazła się pod przemożnym wpływem tych wielkich. I niech nikt się wśród narodów tych nie ludzi, że mogą istnieć same i bez obcych wpływów czy pomocy stanowią o swoim losie. Same, te wielkie połącz, po zlamaniu wspólnego wroga nie mogą ułożyć współpracy między sobą. Jedna konferencja za drugą nie przynosi rezultatów. Coraz głośniejszy się o nowej wojnie, potworniejszej i okrutniejszej od poprzedniej. Nikt nie wie, co jutro przyniesie.

Po wojnie Wychodźstwo Polskie we Francji znalazło się w całkiem nowej sytuacji. W Polsce z rządów i porządków przedwojennych, nie pozostało nic. Polska, nie trzeba się ludzi, znalazła się pod przemożnym wpływem Rosji i nie są tam nie dzieje, o czym by nie wiedział i na co by nie dał pozwolenia rząd sowiecki. Inaczej wprowadzić mowia ludzie reżimu warszawskiego do Wychodźstwa, ale to nie zmienia. Poeci rzeczy i niech można wpływem tych wielkich. I niech nikt się wśród narodów tych nie ludzi, że mogą istnieć same i bez obcych wpływów czy pomocy stanowią o swoim losie. Same, te wielkie połącz, po zlamaniu wspólnego wroga nie mogą ułożyć współpracy między sobą. Jedna konferencja za drugą nie przynosi rezultatów. Coraz głośniejszy się o nowej wojnie, potworniejszej i okrutniejszej od poprzedniej. Nikt nie wie, co jutro przyniesie.

Po wojnie Wychodźstwo Polskie we Francji znalazło się w całkiem nowej sytuacji. W Polsce z rządów i porządków przedwojennych, nie pozostało nic. Polska, nie trzeba się ludzi, znalazła się pod przemożnym wpływem Rosji i nie są tam nie dzieje, o czym by nie wiedział i na co by nie dał pozwolenia rząd sowiecki. Inaczej wprowadzić mowia ludzie reżimu warszawskiego do Wychodźstwa, ale to nie zmienia. Poeci rzeczy i niech można wpływem tych wielkich. I niech nikt się wśród narodów tych nie ludzi, że mogą istnieć same i bez obcych wpływów czy pomocy stanowią o swoim losie. Same, te wielkie połącz, po zlamaniu wspólnego wroga nie mogą ułożyć współpracy między sobą. Jedna konferencja za drugą nie przynosi rezultatów. Coraz głośniejszy się o nowej wojnie, potworniejszej i okrutniejszej od poprzedniej. Nikt nie wie, co jutro przyniesie.

Propaganda za powrotem do Kraju gra przede wszystkim na uczuciach i patriotyzmie reszty wychodźczych. O bractwach się nie mówi. Chodzi o to, aby obywateli polski wrócił do Kraju, a jak tam potem będzie żył, i jak będzie traktowany, to już rzecz stonkowników, które w Kraju panują. Mówi się, że wrócić wszyscy powinni, ale gdyby ktoś z powrotem chciał wrócić, to nie wolno. Na rzecz propagandy za powrotem do Kraju pracuje wiele czynników, od urzędów, orga-

nizacji aż do organów prasowych — nie mówiąc już o tych naganiaczach, którzy otrzymują tysiące franków od głowy. — Wszystko jest nastawione na jedną nutę, wracajcie, bo jesteście „potrzebni”, aby „budować i tworzyć”.

Zdawało by się tedy, że wszystko jest w porządku i że los się odmienił, i że nie zostaje już nic innego jak wrócić. W rzeczywistości jednak sprawa powrotu nie jest tak prosta i nie można jej traktować lekomyślnie. Wzajemnie najpierw należy wyrazić materialne. Odbrymnia większość Wychodźstwa przybyła do Francji bardzo biedna, po prostu z tobołkami. Tutaj, choć ciężko, podniosła się materialnie, dorobiła się i zaopatrzyła w meble, ubranie, bieliznę itd. Przenoszenie się na gwałt w nowe warunki, po kilku latach stalego uzupełniania dorobku, jest mimo wszystko dużym ryzykiem i stratą w każdym razie. Do zastanowienia jest też fakt, że sytuacja międzynarodowa jest stale jeszcze niepewna. Ogólna stabilizacja pokoju jeszcze nie nastąpiła i niewiadomo jak długo jeszcze ten stan niepokoju trwa.

Barzo ważną poza tym jest kwestia stosunków politycznych w Polsce dzisiejszej, gdzie właściwie wolność, ani słowa, ani prawa, ani samostanowienia o sobie nie ma. My Wychodźstwo polskie, które żyje tu we Francji, w której panuje w całej pełni wolność i prawo do samobrony, będziemy na pewno w razie ewentualnego powrotu do Polski, często wpatniwaliśmy z żalem, kraj, w którym mimo wszystko czyniliśmy się wolnymi.

Dzisiejsza Polska rządzi nie Naród Polski, ale partia, która operując pięknymi słowami i hasłami o demokracji, o patriotyzmie i o miłości Ojczyzny, wrzęta ten Naród w rydwan własnych celów znanych i nieznanymi i usiłuje z niego uczynić narzędzie swoich partyjnych celów. A kto się temu opiera, tego się nazywa faszyzm i zwinia go się bezwzględnie, o ile mu się jeszcze coś gorszego nie przytrafi.

Wszystko to razem wzięte każdemu wyścary i każdemu dobrze przemyśleli i zastanowili się nad powrotem. Najlepszym jednak w tym wszystkim miernikiem winna być korespondencja z Krajem, korespondencja z rodziną i dobrymi przyjaciółmi, rozmowy z ludźmi, którzy ostatnio odwiedzili Polskę. Reasumując to wszystko, co wyżej powiedziane zostało, każdy Wychodźca polski, nim zdecyduje się wrócić do Kraju, bardzo dokładnie musi przemyśleć swoje postanowienie, od którego zależy los jego rodziny. Przemyśleć to musi koniecznie wyjdź z podstawowego założenia, na które winny się składać zasadnicze sprawy, jak: stosunki rodzinne, obecne położenie materialne na Wychodźstwie, miejscowość i jej stan ekonomiczny, do której zamierza udać się, swoje lala i stan zdrowotny, a wręcz polityczne nastawienie. Sprawa powrotu do Polski w głównej mierze winna być wyłącznie sprawą osobistą każdego Wychodźcy, który winien odłożyć na bok wszelką propagandę, choćby najbardziej ponaenna, a kierować się jedynie i wyłącznie swoim rozumem, doświadczeniem i rozważą oraz troską o dobro swojej rodziny.

Austria
domaga się własnej armii
WIEN. — Austriacki minister Spraw Zagranicznych, Gruber, oświadczył na konferencji prasowej, wskazując na wypadki w Czechosłowacji, iż Austria musi mieć zorganizowaną armię jeszcze zanim wojna walczone opuszcza terytorium Austrii. „Jeśli potrątny zorganizować silną policję i armię przed opuszczeniem kraju przez Alantów — oświadczył Gruber — wówczas będziemy mieli gwarancję naszego bezpieczeństwa”. „Austria — powiedział minister Spraw Zagranicznych — jest jedynym krajem, które nie wolno mieć armii. Pragmatycznie bronić swojej demokracji. Rząd austriacki jest tym, który najbardziej stałym w Europie — zakładał tam wychochodźcy: „Dziennik Związkowy”, „Dziennik Zjednoczenia”, „Dziennik Chicago”, i „Dziennik Ludowy”. Po upadku „Dziennika Ludowego” pozostały tylko trzy pisma codzienne. Przed kilku laty przestał wychodzić „Dziennik Zjednoczenia”. Nie

Slawa Hollywoodu
Barbara Stanwyck, bohaterka filmu „Biała orchidea” w twórcy Metro-Goldwyn-Mayer.

(Ciąg dalszy)
— Nie bójcie się panoczek. To dobre ziółko. Będzie spał i wzmocnie. Jakoż chory pił nie wzmocniąc o. Stara poila go jak dziecko. Pyłopy tymczasem ścielił w kącie izby skóry wilcze i kożuchy na postanie.
— Spijcie panoczek — zachęcał — jaśnie panu wojewodzie nic nie będzie. Ja dogładam.
Pan Hornowski ziewnął i usiadł na skórkach. Pan Moczydłowski pomedytował i poszedł za jego przykładem. Cóż im pozostało? Chory śpi. Spotniał widno po ziółkach, lecz odydycha. Zmęczeni są setnie, głodni i źli. Takie udanie lowy, a niefortunny koniec. W zamku siedli wszyscy do wczasy. Ciepło, gwar, Cóż miłszego jak posłek po łożach? Jest o czym gadać, jest z czego się cieszyć, zwłaszcza gdy zabawa nie była zabawa, a śmierć przemknęła blisko rochochoconych. W szklenicach wino i miód. Zamiast żeby wilki ludzie kości chrupały, baranie gnaty trzeszczały w zębach biesiadników. Spierają się o to, kto najwięcej nabił? Czupryny dymią, ogień na wielkim kominie strzela iskrami. Ej, miło! Właściwy bohater dzisiejszego wieczoru łowczy siedzi wraz z przyjaciółmi w ciemnej i dusznej Pylpowej chacie, nie mając nawet kawałka chleba, by na ząb polozyc. Najlepiej zasną.

Walka rozstrzygająca między Komunistami a Chrześcijańską Demokracją we Włoszech

Ojciec Święty wzywa wiernych do udziału w wyborach

Im bardziej zbliża się dzień wyborów we Włoszech, tym więcej uwaga świata skupia się na pytaniu kto we Włoszech zwycięży i w jakiej mierze. Także prez. Truman wspominał o wysiłkach Partii Komunistycznej we Włoszech, która jak wiadomo w środkach nie przebrania, a Związki Zawodowe ma pod swoim wpływem. Amerykański rzecznik urzędowy oświadczył zresztą, że Włochy nie otrzymają żadnej pomocy z Ameryki, gdyby Komuniści osiągnęli wpływ na rząd.

Nikt nie przypuszcza, aby komuniści zdobyli większość. Liczą oni, jak to było w Polsce, w Czechosłowacji, na Węgrzech, na pomoc socjalistów. Nasi polscy Peperowcy obrabiali zarówno komunistów włoskich, jak i czechosłowackich. Fieringer przywrócył obecnie w miejsce Lausmana do przewodnictwa w czeskiej partii socjalistycznej Jędrzdo do Warszawy. Był również w Warszawie Nenni, przywódca skrzydła socjalistów współpracujących z komunistami. Cyraniewicz i Gomulka stawali wielokrotnie Polskę jako wzór zarówno Czechosłowacji, jak Francji i Włochom. Niechli ich zdobyciem władzy, która można sprawować dowolnie i bez kontroli, jeżeli się ma odpowiednią „policję bezpieczeństwa”.

Po zwycięstwie w Czechosłowacji, Ko miniform wytyża wszelkie siły, by poprzeć komunistów włoskich. Mimo to

(Foto: New York Times)
Pani Vaillant-Couturier, delegatka francuskiej Partii Komunistycznej przemawia przez mikrofon na wiecu przedwyborczym w Rzymie.

W katolickich Włoszech zwycięstwo bezbożników uchodzi za nieprawdopodobne, jeżeli każdy Włoch spełni swój obowiązek. A obowiązek ten przypominał narodowi włoskiemu sam Ojciec Św.

Prasa polska w Stanach Zjednoczonych
ma ograniczone możliwości rozwoju
Jedno z pism polskich w Stanach Zj. zastanawia się nad sytuacją prasy polskiej tamże i pisze:
„W ogromnym skupisku polskim w Chicago były czasy, kiedy aż cztery dzienniki tam wychodziły: „Dziennik Związkowy”, „Dziennik Zjednoczenia”, „Dziennik Chicago”, i „Dziennik Ludowy”. Po upadku „Dziennika Ludowego” pozostały tylko trzy pisma codzienne. Przed kilku laty przestał wychodzić „Dziennik Zjednoczenia”. Nie

O wolność prasy
Bruksela. — W Brukseli odbyło się niedawno posiedzenie Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy, które powzięło wiele ważnych uchwał.

Na czło wysuwa się uchwała o wysłaniu czteroosobowej delegacji na konferencję w sprawie wolności prasy i informacji, zwołaną przez ONZ na 23 bm. do Genewy. W uchwałonej rezolucji Komitet Wykonawczy popierał propagandę wojenną i szerzenie kłamstw i fałszerstw. Komitet zalecił utworzenie przy ONZ specjalnego trybunału, zionzonego z przedstawicielami dziennikarzy i wydawców dla rozpatrywania wszelkich wykroczeń przeciwko zasadzie prawdziwej informacji.

Komitet Wykonawczy rozpatrzył również sprawę przyspiałenia Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy do Światowej Federacji Związków Zawodowych. Przyjęto kompromisowy wniosek zalecający organizacjom, które dotychczas nie są członkami Światowej Federacji, aby rozpatrzyły w jakiej formie mogą do niej przystąpić. Poza tym Komitet Wykonawczy powziął uchwałę o ustaleniu Międzynarodowego Dnia Prasy.

W całościach organizacji polskiej w Stanach Zjednoczonych mamy rolę specjalną. Wiedza o tym kierownictwie naszych organizacji, ale jeszcze nie zdają sobie sprawy, że nawet ich przyszłość w dużej mierze zależy od istnienia i sprawnego funkcjonowania prasy polskiej i nie pomagają jej.

I to się zmienić, gdy organizacje polskie zaczną odczuwać skutki starzenia się Polonii i zmian naturalnych, jakie już dzisiaj zachodzą.”

Tak samo było w New Yorku. Był czas kiedy mieliśmy trzy dzienniki: Kurjer Narodowy, „Telegram Codzienny” i „Nowy Świat”. Trzy dzienniki w New Yorku, „Kurjer Narodowy” przestał wychodzić, „Telegram Codzienny” połączył się z „Nowym Światem”, ale nakład nie powiększył się znacznie.

W Detroit, gdzie były dwa dzienniki, „Rekord” upadł, pozostał „Dziennik Polski”, który wcale nie powiększył swego nakładu. Tak samo było w Cleveland, gdzie wychodził „Monitor” i „Władomost Codzienny”. „Monitor” upadł, na miejsce pozostały „Władomost”, borykające się dzisiaj, jak każde inne pismo polskie w Ameryce.

W całościach organizacji polskiej w Stanach Zjednoczonych mamy rolę specjalną. Wiedza o tym kierownictwie naszych organizacji, ale jeszcze nie zdają sobie sprawy, że nawet ich przyszłość w dużej mierze zależy od istnienia i sprawnego funkcjonowania prasy polskiej i nie pomagają jej.

I to się zmienić, gdy organizacje polskie zaczną odczuwać skutki starzenia się Polonii i zmian naturalnych, jakie już dzisiaj zachodzą.”

Przemówienie Ojca Świętego do duchowieństwa Rzymu
Ojciec Święty przyjął dziś daniel księży i kaznodziejów niekatolickich Rzymu. — Ojciec Św. wygłosił do nich przemówienie, w którym — mówiąc o ciężkich zadaniach chwili obecnej — wyraził się następująco: „Jest waszym obowiązkiem i waszym prawem zwrócić uwagę wiernych na ogromną doniosłość przyszłych wyborów i na odpowiedzialność moralną z tego wypływającą dla mających prawo głosu. Bez wątpienia Kościół pragnie stać poza i ponad partiami politycznymi, lecz jakżeż mógłby pozostać obojętnym na skład parlamentu, któremu konstytucja daje władzę ustawodawczą w dziedzinach dotyczących interesów religijnych i warunków życia samego Kościoła we Włoszech. Poza tym istnieją jeszcze dwie trudne sprawy a przede wszystkim — zagadnienie ekonomiczne i walka o byt, dotykająca tak bezpośrednio dobrobytu narodu. Ponieważ są to sprawy świeckie — chociaż sięgają również w sferę moralną — Kościół pozostawia te sprawy do załatwienia innym.”

Z tego wszystkiego wynika, że: 1) w obecnych warunkach jest bezwzględnie obowiązkowym tych którzy są do tego uprawnieni — tak mężczyźni, jak i kobiety — wzięcie udziału w wyborach. Ci którzy wstrzymają się od głosowania — przez lenistwo, czy tchórzostwo — popełnią grzech śmiertelny i dopuszczą się ciężkiego przewinienia. 2) każdy powinien głosić tak, jak mu nakazuje jego własne sumienie; jest rzeczą jasną, że sumienie każdego szczerzego katolika nakazuje głosić na kandydata lub na listę kandydatów, która daje dostateczne gwarancje obrony praw boskich i ludzkich, prawdziwego dbania o dobro Kościoła, rodziny, społeczeństwa na Chwałę Boga i stosownie do chrześcijańskich wskazań moralnych.” (G.I.C.)

Napad komunistów na pochod młodzieży katolickiej
NEAPOL. — W czasie starcia na odbywającym się manifestacji wyborczej jedna osoba została zabita a 10 osób rannych. Starcie powstało wskutek tego, że komuniści napadli na pochod młodzieży katolickiej.

Samopomoc wśród górników polskich w W. Brytanii
Londyn. — W południowej Walii powstała Samopomoc Robotnicza i Górnicza. Założyło ją samorzutnie 37 polskich górników z kopalni Cum.

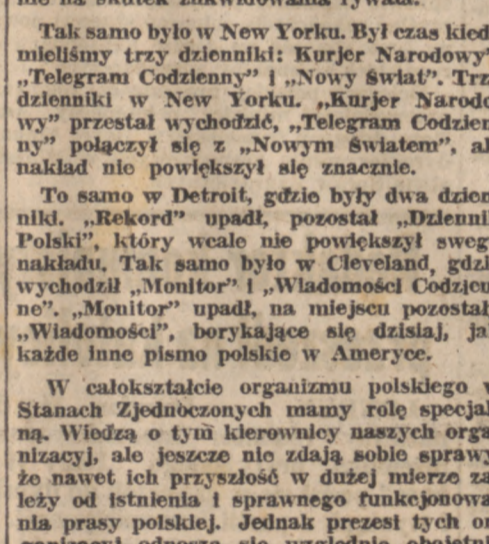
Górnicy postanowili — nie pisząc zresztą na razie żadnego statutu czy regulaminu i nie konstytuując formalnie swoich władz — że w wypadku, gdyby któregoś z ich kolegów miała spotkać choroba lub bezrobocie, każdy z członków Samopomocy złoży na rzecz tego kolegi 1s. Do akcji Samopomocy przystąpiłi solidarnie wszyscy górnicy polscy kopalni. Dotychczas Samopomoc wypraciała zapomogę w trzech wypadkach choroby i ocalałości, jednemu zaś górnikowi, który miał żonę obłożnie chorą, udzielono bezwrotnego zasiłku w sumie 4 funtów. Przykład górników kopalni Cum jest już naśladowany przez Polaków, pracujących w innych kopalniach.

„Rosja nie chce wojny” — mówi radio w Moskwie
Moskwa. — Rzecznik radia moskiewskiego, komentując postanowienie ostatnio demobilizację starszych roczników armii sowieckiej, oświadczył: „Kraj nasz nie zagraża nikomu. Związek Sowiecki nie pragnie wojny i w interesie jego leży trwały pokój. Rosja prowadzi obecnie politykę dobrego współzwiązki z wszystkimi krajami, które dostrzegają swoich zobowiązań”.

Równocześnie ogłoszono, że armia rosyjska w roku obecnym powróci do stanu pokojowego.

BAGDAD. — 2 tysiące irackich kolejarzy przystąpiło do strajku, domagając się podwyżki zarobków.

Księżniczka Małgorzata-Róża posłuszna modrze
Moda dłuższych sukien w Anglii zwyciężyła obecnie na pewno wobec przyjęcia jej przez księżniczkę Małgorzatę-Różę. Księżniczka, jak widać na zdjęciu, przedłużyła dawniejszy sposób szlachecki, dając w ten sposób Angielkom przykład oszczędności.

(Foto: Associated Press)

Moda dłuższych sukien w Anglii zwyciężyła obecnie na pewno wobec przyjęcia jej przez księżniczkę Małgorzatę-Różę. Księżniczka, jak widać na zdjęciu, przedłużyła dawniejszy sposób szlachecki, dając w ten sposób Angielkom przykład oszczędności.

chnąć więcej. Szpara znajdowała się tuż na wysokości jego oczu. Wiedziony dawno nie odczuwaną ciekawością spoj rzał w ten otwór, małym, wonnym dymem przelonony i ogarnięty go ponowne przekonanie, że śni. Tylko we śnie bowiem można urzeć podobną izbę-pieczarę. Zastuchane głosy ludzkie, szepty miarowe. Nie były to głosy roznozyw, lecz modlitwy lub zaklęcia w dziwnie niezrozumiałej mowie. Co robili ci ludzie, kim byli, nie wiedział. Małeńkie okienko utworzone przez otwór w mchu, podobne do okna lunety, nie pozwalało mu ogarnąć całości. Zdawało mu się wprawdzie, że rozpoznaje głowy Prokopa, Iwasia, ale czyż we śnie nie bywa najdziwniejszych skojarzeń? W polu jego widzenia znajdowała się palenisko odmiennie niż zwyczajnie kształtu, rozłożone nie na podłodze, lecz na czworokątym chropawym kamieniu, miskowato wydrążonym. Ogień płonął w tym wgłębieniu był jedynym źródłem światła. Płonęły nie drwa, lecz ziola, dokładane co chwila drzącą ręką niewidocznej postaci. Ręka wydawała się znajoma. Czy nie podawała mu picia, kiedyś, gdy leżał pół żywy, a pół umarły? Szeptane zaklęcia umilkły aż cisza zdzwoniła w uszach. Dym woniał.

(Ciąg dalszy nastąpi).

chnąć więcej. Szpara znajdowała się tuż na wysokości jego oczu. Wiedziony dawno nie odczuwaną ciekawością spoj rzał w ten otwór, małym, wonnym dymem przelonony i ogarnięty go ponowne przekonanie, że śni. Tylko we śnie bowiem można urzeć podobną izbę-pieczarę. Zastuchane głosy ludzkie, szepty miarowe. Nie były to głosy roznozyw, lecz modlitwy lub zaklęcia w dziwnie niezrozumiałej mowie. Co robili ci ludzie, kim byli, nie wiedział. Małeńkie okienko utworzone przez otwór w mchu, podobne do okna lunety, nie pozwalało mu ogarnąć całości. Zdawało mu się wprawdzie, że rozpoznaje głowy Prokopa, Iwasia, ale czyż we śnie nie bywa najdziwniejszych skojarzeń? W polu jego widzenia znajdowała się palenisko odmiennie niż zwyczajnie kształtu, rozłożone nie na podłodze, lecz na czworokątym chropawym kamieniu, miskowato wydrążonym. Ogień płonął w tym wgłębieniu był jedynym źródłem światła. Płonęły nie drwa, lecz ziola, dokładane co chwila drzącą ręką niewidocznej postaci. Ręka wydawała się znajoma. Czy nie podawała mu picia, kiedyś, gdy leżał pół żywy, a pół umarły? Szeptane zaklęcia umilkły aż cisza zdzwoniła w uszach. Dym woniał.

Dekret Kongregacji Konsystorskiej i listy pasterskie Episkopatu

„Wskazówki wyborcze dla wiernych”

RZYM. — Z okazji zbliżających się wyborów — władze kościelne przypomniały wiernym we Włoszech dekret Kongregacji Konsystorskiej ogłoszony w roku 1915 przed pierwszymi wyborami politycznymi we Włoszech od czasu powstania reżimu demokratycznego. Dekret ten brzmi następująco: „Ze względu na niebezpieczeństwo, na jakie są narażone religia i sprawy publiczne, i których waga wymaga współpracy ludzi uczestnych — wszyscy ci, którzy mają prawo głosu — bez względu na ich stan, wiek i płeć — bez żadnego wyjątku — a więc w następstwie czego także i ci, którzy wiedzą odrębne życie religijne — są w ich sumieniach bezwzględnie zobowiązani do zrobienia użytku ze swych uprawnień. Katolicy mogą oddać swe głosy jedynie na kandydatów lub na listy kandydatów — co do których istnieje pewność, że będą respektowali i bronili wykonywania praw boskich i praw religii i Kościoła w życiu prywatnym i publicznym”.

Temat ten został również poruszony w listach pasterskich biskupów włoskich, które zostały ogłoszone dla wiernych z okazji Wielkiego Postu.

Napad komunistów na pochod młodzieży katolickiej
NEAPOL. — W czasie starcia na odbywającym się manifestacji wyborczej jedna osoba została zabita a 10 osób rannych. Starcie powstało wskutek tego, że komuniści napadli na pochod młodzieży katolickiej.

P.P.S. a Kościół Katolicki

(Dokończenie ze strony 1-iej)

Prawdźwym „gwoździem” jednak, rzucającym zasadnicze światło na stosunek kierowników „Świata” do Kościoła i jego hierarchii, jest stanowisko zajęte w numerze listopad-grudzień 1947 r. w związku z listem pasterskim Episkopatu Polskiego. W głównym tym liście, odczytanym w końcu września w ambon wszystkich Kościołów w Polsce, Episkopat omawiając całokształt niedomagań życia pol-

skiego w obecnych warunkach politycznych, dotknął m. in. zdecydowanie sprawy wolności obywatelskiej, a w szczególności prasy. „Światło” notując ten fakt i przyznając, że w ten sposób Episkopat stał się „orędium” sprawy wszystkich obywateli w Polsce”, nie może jednak nie powstrzymać się od stwierdzenia, iż pozycja ta jest dla Episkopatu „niezwykłą” i „przychodząca... niespodziewanie”. Następuje potem pewnego rodzaju wywódka pod adresem reżimu komunistycznego, iż może się to „poszyścić niebylewałym efektem”, a mianowicie, że dzięki jego polityce „Episkopat mógł przechwycić i może użytkować na swój sposób hasła wolności i postępu społecznego” i w ten sposób następuje „zacieranie granic między demokracją a tym, co reprezentuje reakcję”. Artykuł kończy się apelem pod adresem „mas robotniczych i chłopskich”, by nie pozwoliły „na...”

„Zwołanie Inicjatywy...” przez siły w zasadzie demokracji wrogie...”

Cheśmy wierzyć, że nie tylko koła katolickie, ale i wielu roszadnych, kierujących się poczuciem obiektywizmu i wywołanych już z uprzedzeń przez ciężkie doświadczenie, jakie są udziałem obecnego pokolenia Polaków — socjalistów polskich przeczytało te wypowiedzi z dużym zdumieniem. Niewątpliwie bardziej byłby one na miejscu w warszawskim „Robotniku” czy „Przeglądzie Socjalistycznym”, gdyby pisma te mogły wyrazić prawdziwą myśl wielu spośród swych współpracowników.

Jeżeli po dłuższym upływie czasu uznaliśmy za właściwe zatrzymać uwagę opinii katolickiej na emigracji na odczynnych wypowiedziach paryskiego organu socjalistów polskich, to czynimy to głównie z troski o należytą atmosferę, jaka winna panować wśród Polaków różnych ideologii, ale służących jednemu nakazowi przywrócenia Polsce utraconej wolności. Od wyniku polskiej i głębokich przemian, które przyniosła w Polsce komunistyczna rewolucja — wiele danych wskazuje na to i w tym punkcie zgodni są różni obserwatorzy stosunków krajowych — iż odbudowę życia polskiego i zorganizowanie go na nowych, zdrowych podstawach będą musiały wziąć na siebie po prawdziwym wyzwoleniu przede wszystkim trzy zasadnicze ruchy ideowo-polityczne: ludowy, chrześcijańsko-społeczny i ściśle związany z tradycją P.P.S. ruch socjalistyczny.

Będą te ruchy w dalszym ciągu dzielcie różnice w ujmowaniu wielu podstawowych zagadnień ustrojowych, politycznych, społecznych, gospodarczych czy nawet kulturalnych. Ale to, co je musi łączyć, będzie o wiele silniejsze i starszy tego na dobrych kilkanaście lat wspólnej pracy! Katolicyzm polski, z którego łona wyszedł krystalizowany ostatecznie programowo i organizacyjnie w czasie wojny ruch chrześcijańsko-społeczny, nie boi się tej współpracy nawet z organizacjami o tak zasadniczo innej ideologii, jak socjalizm. Jest gotów praktykować ją lojalnie tak, jak to czynią bliżkie mu ideologicznie ruchy we Francji (M.R.P.), Belgii, Włoszech, Holandii, Austrii itp. Powodzenie tej współpracy i naleyty jej „klimat” — wymagają jednak, aby po stronie autentycznych socjalistów, którym przypadnie niewątpliwie w udziale rola pokierowania odrodzonym ruchem socjalistycznym w Polsce, rzucano do składu starych rucięć uprzedzenia i przesydy o „reakcyjności” i „wstecznictwie” Kościoła Katolickiego tak, jak już to się stało z wielu innymi biednymi formułkami, które socjalizm niedawno jeszcze uważał za swoje.

K. Prawdźwiec.

Małe sensacje z wielkiego świata

W Czechosłowacji na wzór słynnych Komitetów akcji politycznej, powstały Komitety, które mają skupić wszystkich zwolenników okultyzmu. Wtajemniczeni powiadają jednak, iż Komitety te zajmują się wyjaśnieniem wielu tajemniczych zgonów i fabrykowanych samobójstw politycznych.

Amatorzy ziota i biżuterii szpafrowali niedawno dwa groby w Berlinie. Oto niepoicie odwiedzili nocną porą cmentarz i zbadali czy w trumnie Wilhelma I, zmarłego w 1888 oraz w trumnie cesarza-rzwy Augusty nie było czegoś do wzięcia. Wyrzła nie została uwieczniona powodzeniem. Daremna praca, nie znaleźli niczego „na czarno”.

Sidney Foster, pianista-wirtuoz, postanowił przy pomocy muzyki uszlachetnić przestępców. Przebiega on obecnie wszystkie więzienia w Stanach Zjednoczonych i gra węgłom odkryte melodie. Ciężkimi zapętłymi, czy dojdzie liedyś do tego, iż odsłuchując karę więzienia skazania będzie np. na 10 lat słuchania muzyki Chopiana.

Chryzmal amerykański w Waszyngtonie szkal na 20 miesięcy trwający generała Bennett Mayera, odpowiedzialnego za robienie zakupów wszelkiego materiału lotniczego w czasie wojny. Właściciel kilku gwiazd generalskich uciął sobie jednak w tym czasie „nie wiele”, jak zeznał, ale w każdym razie 150 tysięcy dolarów. W dobie dzisiejszej walci z nielegalnym wzbogaceniem w całym świecie, kara 20 miesięcy za zarobienie na państwie 150 tysięcy dolarów jest po prostu śmieśką.

Szczury trzmiadła, przebiegające po przewodach elektrycznych spowodowały krótkie spięcie w stolicy Włoch, co wywołało pożary w kilku dzielnikach włoskich. Humoryśli włoscy zalecają politykom, by nie przeprowadzali oszczerstwa, jeśli chcą sparałizować niektóre partie polityczne. Ciężawo, nawet szczury stają do walki politycznej.

MARZEC 21 Niedziela

Dziś: Pafrycja
Jutro: Benedykta op.
Pojutrze: Bazylgo

Opłata za "Narodowiec" wynosi:
Na okres jednego roku fr. 1.250.—
" " 6 miesięcy fr. 650.—
" " 3 miesięcy fr. 350.—
Wszelkie konto czekowe: C.C. LILLE 15.637

ECHA DNIA

Niedziela Palmowa! Jest nią zawsze ta, która poprzedza święta Wielkanocne. We wszystkich krajach katolickich w niedzielę tę święcą wierni po kościołach gałązki "palm" w postaci zielonych paczek, wyrzylach na pocewierz wierzbinie lub wiklinie. Są to t. zw. "bazie" wielkanocne, kościoły przepięknie są kwiatami i wonnymi tatarakami na znak, iż w najbliższym tygodniu na świat katolicki spłyne radosna wieść wielkanocna o zmartwychwstaniu Chrystusa, zwyciężającego nie i śmierć.

Niedziela palmowa przypomina światu katolickiemu, iż mimo nadchodzącej tragedii Wielkiego Piątku budzące się nowe życie już naprzód zapowiada zwycięstwo nad śmiercią.
Niedziela Palmowa jest więc wstępem i zapowiedzią wielkiego święta Zmartwychwstania.

My obserwując przyrodę z radością spostrzegamy, iż wszystko zaczyna się już budzić do nowego życia w przyrodzie. Po polach i zagajnikach słychać świergot ptaków; w polach zieleni się ozimina, podejmując start do wyrwania ziemi nowych brzemieniami tręścia kłosa pszenicy, żyta i innych zbóż.

Po ogrodach kwiaty podnoszą do słońca swe słabe jeszcze głowy i próbują radować widzą kolorami i zapachem. Po lasach i bagniskach śnieżycki, sasaniki, zawilce, fiołki i kaczynce rozwijają swe kształty i zaczynają życie samodzielnie.

Nad wodami i stawami uwijają się jaskółki, które lepia swe gniazda na przyrządach domów, podczas gdy na wysokich dębach, topolach i na kalenicach domów chłopcy i dziewczynki wesoło wioślą swoje wiosniaki domy.

Podobnie wierzymy, że groźne przeszkody i trudności naszego życia narodowego i społecznego przelęgą czy później zostaną zwyciężone przez nowe życie.

Wieści z Polski

Życie i czyny zasłużonego Polaka Rozstrzelany przez Niemców wydawca Gazety Olsztyńskiej

Mało, stanowczo za mało mówi i pisze się o Polakach, którzy przed wojną przeżywali na terenie Warmii i Mazur, Pomorza Zachodniego, Śląska czy Ziemi Lubuskiej i sprytnie nieraz osamotnieni walczyli o życie i polską ziemię na ziemiach — zdawać się mogło — dla Polski utraczonych.
Iu ich było? Tysiące. Kilkaście tysięcy. Wśród nich prawdziwi duchowi przywódcy narodu, którzy zrzuceniem losu dostali się pod obce jarzmo. Wielu z nich okropnie się czyni bohaterami, pewna część zawiązała na habiście szubienicy, zbudowała ręką nienawistnego wroga, inni ponieśli śmierć w piecach krematoryjnych. Wszyscy zginęli za sprawę polską. Ofiarnej pracy tych ludzi mamy do zawdzięczenia, że wkrótce na Ziemię Odkrywaną zastaliśmy tu Polskę — mimo akcji germanizacyjnej i terroru, trwającego na niektórych obszarach przeszło 600 lat.

Cenne dzieło znalezione w Myslakowicach

Myslakowice. — Swego czasu „Dziennik Zachodni” donosił, że na terenie powiatu jeleniogórskiego znajduje się wiele cennych dzieł, które są w zaniedbaniu lub w prywatnym posiadaniu.
W tych dniach cenny obiekt na terenie Myslakowic, dyrektor Państwowych Zakładów Stolarskich p. Adam Bańkowski, zarządził poszukiwania na terenie fabrycznym i znalazł m.in. stary obraz na drzewie malowany olejno, przedstawiający inkustrowana wizerunki świętych, prawdopodobnie z cerkwi grecko-katolickiej oraz olejny obraz na płótnie.

Proces przeciw „Mścicielowi”

Przed Sądem Wojskowym toczyła się rozprawa przeciwko członkowi nielegalnej organizacji, oskarżonemu również o gwałtowne zamachy na członków PPR, o dokonanie napadów rabunkowych na spółdzielnie, w czasie których zabrano kilkadziesiąt tysięcy złotych i duże ilości towarów. Ponadto członkowie grupy oskarżeni są o nielegalne posiadanie broni i radiowego aparatu nadawczego. Grozili na Podhalu.

Przed sądem stanęli: Jan Białkiewicz, Alina Mastalska, Krystyna Wierchoł, Jan Hebeła, Antoni Kościelnik, Józef Oleksy, Antoni Biel, Jan Stanek, Jan Antolak, Aniela Antolak, Tadeusz Wierchoł.
Białkiewicz swego czasu należał do bandy „Mścicieli” i następnie pozornie się ujawnił, nie oddając jednak broni. Wkrótce znowu utworzył nową bandę.

(Foto: France-Clieché)
„Palmy” zanoszone w Niedzielę Palmową do poświęcenia na stajpę we Francji bukszanu, Sprzedawcy ulicznymi znajdują niezliczonych nabywców.

Wszystko, co żyje a więc i ludzie manifestują swą wiosną radość i szczęście z przebiecia zimy i jej mroźnych wiatrów.

Podobnie wierzymy, że groźne przeszkody i trudności naszego życia narodowego i społecznego przelęgą czy później zostaną zwyciężone przez nowe życie.

Wylęgarnie gruźlicy

Kraków. — „Dz. P.” pisze: „Bardzo poważną wylęgarnią gruźlicy są mieszkania robotnicze, budowane przez kapitalistów nie z punktu widzenia ludzkiej potrzeby, lecz z myślą o zdybyciu jak najtańszym kosztem, jak największego zysku dla siebie.
Dzieciństwo między mieszkaniowymi zostało jeszcze pogłębił przez niszczytelny wojnę. Sytuacja mieszkaniowa świata pracy jest mimo wszelkich komisji mieszkaniowych nadal bardzo ciężka.

Walczyć z gruźlicą, znaczy budować nowe domy, słoneczne i higieniczne, znaczy zakładać jak największe zielone, znaczy utrzymywać jak największą czystość w mieście, aby tumanym kurzu na ulicach w lecie nie zatruwały płuc, to znaczy wybrukować ulice, zamieściłaby przez robotników, aby w zimie nie tonęły w roztopach, a w lecie kurz nie zasłaniał im nieba”.
Niestety buduje się palace dla urzędników i dla ubiegających, ale brak pieniędzy na mieszkania przywoła dla warstw pracujących.

Wykrycie szajki przemytniczej

Ostrów. — W Ostrowie Wielkopolskim wykryto szajkę przemytniczą, która przewoziła do Niemiec artykuły żywnościowe oraz walizki. W czasie rewizji w mieszkaniu członka szajki Bartoszkowej znaleziono 21.000 złotych, 7 reflektorów samochodowych, 274 lampy wskaźnikowe samochodowe i wielką ilość walizki zagranicznej. Władze aresztowały Bartoszkową, A. Niemojewską oraz K. Wołkiewicza.

Skazany na 7 lat

Olsztyn. — Trwająca od kilku dni rozprawa sądowna przeciwko Marianowi Mielczarkowi, b. dyr. Okr. Urzędu Likwidacyjnego w Olsztynie, który w czasie pełnienia obowiązków służbowych dopuścił się szeregu nadużyć na szkodę Skarbu Państwa, zakończona została ogłoszeniem wyroku, skazującego Mielczarkę na 7 lat więzienia.

Brak hoteli w Gdyni

W Gdyni nie ma dosłownie gdzie „zajechać”. Zawsze brak hoteli. Z czterech ich, zaledwie jeden (małdy) może być przygodnie schronieniem przyjeźdnym. Jest to kłopot w morzu. Drugi z hoteli jest prawie całkowicie wypelniony mieszkańcami tu stale cudzoziemcami i „tubylcami”. Trzeci objęła Liga Morska i będzie tam zapewne urzędem świetlicy i kursy. Mieszka tam również stale personel teatru. Czwartym wreszcie został przydzielony marynarzom na „Dom Marynarzy” gdzie obecnie istnieją tu 2 dni w tygodniu, Dom Marynarzy, świetnie zagospodarowany i położony tuż obok portu, ma być zamieniony na Dom Kultury. Piątym przedwojny hotel sponał doszczętnie podczas wojny. Zniszczone zostały wówczas także obrotowy hotel turystyczny, znany doskonale wszystkim w Polsce, gdzie każdy przyjeżdżający prywatnie lub zespołowo na Wybrzeże, mógł za opłatą jednej złotówki otrzymać idealne pomieszczenie.

Przeszłość odsłonięta przez wykopaliska w Opolu

Opole. — Prace wykopaliskowe w Opolu przyniosły odkrycie materiału z dwu epok: 1) starożytności, z początkiem ery żelaza od 800 — 400 lat przed Chr., 2) młodzieży, z końcem ery brązu przedhistorycznych od X do początków XIII w. Starsza osada należała do ludu kultury hutyńskiej, uważanej przez polskich prehistoryków za lud prasłowiański. Druga osada młodsza reprezentowała kulturę wczesnopolską zachowała się w doskonałym stanie. Dzięki konserwującej działalności wody nie uległy zniszczeniu ani drewniane domostwa, ani drewniane ulice, ani drobne drewniane wyroby.

Osada w Opolu położona była na wyspie Pasiece, otoczonej ze wszystkich stron ramienną Odry.
Badania wykopaliskowe prowadzone w Opolu w latach 1930, 31, 32 i 33. Znalezione w głębokości 5 — 7 m. około 40 chat wchodzących w skład 9 osad położonych ponad sobą. Osady te w ciągu okresu wczesnopolskiego ulegały zniszczeniu. Największymi ich wrogami były pożary oraz powódź.

Humor krajowy

Sprytna małżonka
Żony niewyżerpane są w kapryśkach
I nierzadko mają życzliwa doświadczenia:
— Mężu, ty zawsze psy na mnie wiesztales!
— Powieś nareszcie raz na mnie lisa!..

Prasa dla dzieci we Francji pod surową kontrolą

Większa część prasy francuskiej prowadziła od pewnego czasu kampanię przeciwko nieodpowiedniej treści wydawnictw dla dzieci, zwłaszcza zaś historyjek obrazkowych, najchętniej czytanych przez dzieci. Ilustrowane wydawnictwa dla dzieci rozchodzą się we Francji w setkach tysięcy egzemplarzy i wywierają niezaprzeczonego wpływu na charakter i umysł dzieci. Ze wpływ ten nie zawsze jest zła, wyrażają liczne pisma francuskie, domagając się od rządu zajęcia się palącą kwestią, zwłaszcza że ostatnio wzrosła we Francji przestępczość wśród młodocianych, przypisywana m. in. wpływowi nieodpowiedniej lektury i widowisk. Wystraszony tym, rząd Francji spogląda zainteresowanie się ilustrowanymi wydawnictwami dziecięcymi także wśród dzieł polskich. Akcja, jaką przedsięwziął rząd francuski w kierunku udzielenia prasy dla najmłodszych, dotyczy przede wszystkim również naszego wychodźstwa.

Rada Ministrów zatwierdziła w tych dniach projekt ustawy, który postanawia utworzenie komisji międzyministerialnej do kontrolowania prasy dla dzieci. Komisja składająca się z wychowawców, ojców rodzin, przedstawicieli ruchów młodzieżowych i pism dla dzieci, będzie surowo badała treść wydawnictw dla dzieci i pociągnie do odpowiedzialności pisma, ogłaszające historyjki niebezpieczne dla moralności

dzieci. Projekt ustawy przewiduje, że pisma dla dzieci nie mogą zawierać żadnych opowiadań, żadnych ilustracji ani ogłoszeń, przedstawiających zbrodnie, bandytyzm, kradzież, lenistwo i niemoralność w korzystnym świetle lub w sposób mogący demoralizować młodzież.
„Przestępstwa będą karane więzieniem od jednego miesiąca do roku oraz grzywną od 10.000 do 100.000 fr. Oskarżone pismo będzie mogło zostać zawieszona na okres od dwóch miesięcy do dwóch lat. W razie powtórzenia się przestępstwa, przewidziane kary dojdą do dwóch lat więzienia i 20 tysięcy fr. grzywny a wychodzenie pisma może zostać zupełnie zakazane”.
Projekt ustawy wyszczególnia następujące warunki, w jakich zostaną utworzone komisje kierownicze wszystkich publikacji dla dzieci oraz warunki używania przez wydawnictwa francuskie matryce i rysunków, pochodzących z zagranicy.
Samopotenie zyciowych wydawnictw i seiganie ich autorów nie wystarczy. Potrzebne jest ponadto zachęcanie autorów dobrych i pouczających a równocześnie zajmujących dzieł. W tym celu Ministerstwo Wychowania Narodowego otworzy konkurs na ilustrowane historyjki dla dzieci, które zostaną ogłoszone w piśmie dla dzieci od 10 do 14 lat. Dla najlepszych dzieł wyznaczono szereg nagród, z których pierwsza wynosi 20 tysięcy fr.

Z życia Polaków w Stanach Zjednoczonych 80-ta rocznica urodzin założyciela i wydawcy „Przewodnika Katolickiego”

Założyciel i wydawca „Przewodnika Katolickiego” w New-Britain a zarazem proboszcz parafii rzymsko-katolickiej Najświętszego Jezusowego, przelebował pralną Żulian Bójnowski ukończył 80-ty rok życia. Osiemdziesiątą rocznicą narodzin sędziwego solenizanta zbiega się z 40-tą rocznicą założenia „Przewodnika Katolickiego”, jedynego pisma polskiego w stanie Connecticut.
Ks. pralata Bójnowski ma poza sobą niezwykle pracowite życie i nadzwyczajny poziom działalności. W New-Britain dzięki jego staraniom powstały: Sierociniec, Dom Starców, dwie ogromne szkoły, przepiękny kościół i inne gmachy. Założył „Przewodnik Katolicki” i utrzymał go mimo, że nie dysponował wielkimi funduszami. Pismo wychodziło bez przerwy od czterdziestu lat, poltrzymując wiarę i polskości wśród Polaków w stanie Connecticut. W 80-tą rocznicę narodzin ks. pralata Bójnowskiego parafianie i współpracownicy składali solenizantowi z głębi serca płynące życzenia.

Czworaczki w polskiej rodzinie robotniczej

Paul Barbara Wagner Zawada, 26-letnia młotka piecowniowego chłopczyka, porodziła ostatnio w szpitalu w Latrobe (Pensylwania) czworaczki, chłopczyka i trzy dziewczynki. Wydarza się to, jak stwierdza statystyka lekarska, raz na 650 tysięcy porodów.
Zdenerwowany ojciec, 35-letni Andrzej Zawada, pracownik miejscowej odlewni żelaza, ledwo porwał zbiegającymi wargami, gdy dźwięczało mu: „Jestem szczęśliwy, że już wszystko dobrze. Mam nadzieję, że Barbara i dzieci będą się dobrze czuły”. Uszczęśliwienie pieśniarce nie widzieli w jego zdenerwowaniu nie nadzwyczajnego. „Po prostu — mówili — jest cztery razy tak zadowolony, jak inni ojcowie w podobnych wypadkach”.
Czworo dzieci, ważących razem 13 i pół funta, urodziło się kolejno w odstępie pięciu dni.
Lekarze od dawna oczekiwali powicia czworaczki przez Zawadę. Oczekiwali jednak rozwiązania dopiero w kwietniu. Onegdaj jednak, w czasie pracy domowej, Barbara Zawada zasłabła, a zawieszona na sale operacyjną w miejscowym szpitalu, powiła cztery trzyfuntowe dzieci po zastosowaniu przez ginekologa „cesarskiego cięcia”.
Barbara Zawada była przez cały czas pod opieką 7 lekarzy specjalistów, a mianowicie pięciu miejscowych lekarzy i dwu specjalistów z Pittsburga.
Ojciec czworaczek, zapytany jak sobie da radę z tak silnie powiększonymi dziećmi, powiedział: „Bardzo wiele małżeństw wychowuje pięćro dzieci. I my sobie damy radę. Chodzi tylko o to, by Barbara i dzieci były zdrowe”.
Całe miasteczko, liczące 12.000 mieszkańców, jest podniecone tym wydarzeniem. W nocy rodzinie po urodzeniu czworaczek, przybyło do szpitala proboszcz miejscowej cerkwi grecko-katolickiej ks. Teodor Hodo-baj i ochrzcił dzieci następującymi imionami: Jan Michał, Bernadetta Elżbieta, Barbara, Róża i Anna Maria.
Pelnie szczęśliwa są dziadkowie. Dziadek, najbardziej w tej chwili dumny człowiek w całym mieście, oświadczył, że zawsze marzył o czterech wnuczkach. „Spodziewałem się, że będę miał jeszcze jednego”. Babka jednak mówi skromnie: „Chciałam chłopca i mam go”.
Pierwszy mąż p. Zawady, Harold Mc Bryar, zabył ostatni podczas inwazji Francji w roku 1914, pozostawiając wdową z synem z pierwszego małżeństwa wyszła ub. roku w sierpniu po raz drugi za mąż. Rodzina mieszka w małym, górniczym osiedle Dorothy w pobliżu Latrobe, Pa.

Czworaczki pozostaną w szpitalu do najmniejszej trójki miesięcy pod najlepszą opieką. „Dostaną wszystko, czego im będzie potrzebne” powiedział lekarz, „i mam wrażenie, że będą żyły i wszystkie będzie dobrze”.

Adwokat polski członkiem Zarządu Instytutu Prawa

„Nowy Adwokatów Polskich, na czele którego obecnie stoi popularny mecenas S. Karol Bubacz, nie ustaje w swoich wysiłkach wysuwania i popierania zdolnych członków palestry polskiej w Chicago na wysoki stanowiąca w życiu społecznym.
Nowy i rzadki zaszczyt spotkał jednego z czynnych członków tegoż zreszczenia, został bowiem w niedawno odbytych wyborach członków Chicagońskiego Instytutu Prawa wybrany do Rady Zarządzającej.

Współpraca polskich organizacji

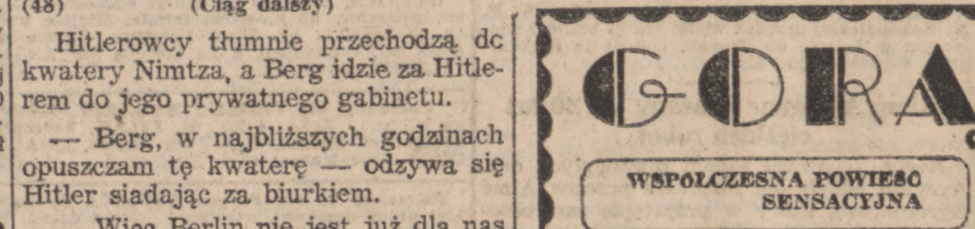
Najważniejszym w ostatnich tygodniach wydarzeniem dla Polonii amerykańskiej, to Konferencja w Waszyngtonie trzynastu polskich organizacji bratnich pomocy, na której doszło do wspólnego porozumienia w celu uniknięcia walki konkurencyjnej i szkolnego zwalczania się w zdobywaniu członków oraz wspólnej pracy dla dobra całej Polonii w ramach Kongresu Polonii.
Na czas postu zaprzestano w Polskim Domu w Providence urządzania zabaw tanecznych.

W palmową niedzielę

Ubrała się Hanka w spódnicek kwiecistą, czerwone korale, gorszećki obcisły!
Zawieszono białe rączki — czajędzka piękna, czajędzka czajędzka i wiejską drogę spiesz do kościoła — byś to dała przecie niedziela palmowa!
A gdy poręczy — cawiesz to białe pod świętym obrazem...
Za to rok cały od wszelkiej choroby Będą już stręczy białe święconki!
Hanka z bazami do kościoła idzie, myślała radośnie: „Wielkanoc za tydzień!”
Janina WAZŁOWA.

Przygody Rafała Pigulki

Skąd się pochodzi?
Raf w głowę zachodzi!
Czarny człowiek, czy to czary
Bez podnosi wielko ciężary
Bez wysiłku, bez zmęczenia,
Ot tak, dla urozmaicenia!
Raf ni ruszył ich nie może
Chodź już potu wyjął morze.
Stąd pomysły figlarny...
Ze będzie mocarny
Jeśli będzie czarny!

(Ciąg dalszy)
Hitlerowcy tłumnie przechodzą do kwatery Nimitza, a Berg idzie za Hitlerem do jego prywatnego gabinetu.

— Berg, w najbliższych godzinach opuszczam tw kwaterę — odzywa się Hitler siadając za biurkiem.
— Więc Berlin nie jest już dla nas bezpieczny? — pyta Berg z niepokojem.
— Nie! Nasze wojska nie są w stanie dużej walczyć. Dlaczego przegraliśmy? Przecież precyzyjnością planów i szybkością działania o całej niebo przewyższylem Napoleona! Nie dziwnego, Napoleon był tylko Francuzem. Ja jestem Niemcem! Gdyby udało mi się zająć Moskwę, byłibyśmy dziś zwycięzami! Ale ja jeszcze wygram! A wtenczas biada dzisiejszym zwycięzcom! Podporządkujemy sobie cały świat! Miliony niewolników będą na nas pracowały. Poczną oni niemiecki bas na plecach lepiej niż w tej wojnie poczuli! Zbudujemy obory, w których nikt ponad siedem dni nie przeżyje! Ciesz się Berg! Dam ci ludzi wszystkich ras do przeprowadzenia doświadczeń. Wiesz co zrobimy? Czaszkami wrogów wybrukujemy ulice naszych miast!

Berg słucha mowy Hitlera i rozpięra go duma. On jest Niemcem! Jego udziałem będzie przyszły triumf, A Hitler prawie przylgnął do biurka. Jego ręce obejmują stojący przed nim globus. Trzęsące się palce, jak macki pająka, z lubością dotykają kontynentów.

— To wszystko będzie nasze! — szepce.
Nagle drzwi gabinetu otwierają się gwałtownie i wbiega Nimitz, Hitler gwałtownie spojrzal na niego, gdyż oczyma wyobraźni widział się już panem całego świata. Nimitz nie zważając na etykiety, wryzaca z siebie:
— Katastrofa! Führerze, musimy natychmiast uciekać!

Hitler i Berg zbledli zrywając się na równe nogi. Przez chwilę żaden z nich nie był zdolny do wypowiedzenia choćby jednego słowa. W końcu Hitler, z trudem łapiąc ustami powietrze zapytał:
— Co się stało?!

— Czolgi Sowieckie wdary się do Berlina! Jeśli zrzuca desant na lotnisko zostaniemy zamknięci w mieście! — Rzucił wszystkie rezerwy! — Wydałem już taki rozkaz, ale nie wiadomo, czy uda się nam powstrzymać nieprzyjaciela. — Samoloty gotowe?!

— Pozostały tylko dwie maszyny zdolne do lądowania na wodzie. Jest także „Kieseler Storcha”, lecz kapral Baur twierdzi, że pan i jeszcze ktoś ma

GORACY ŚLAD

ALFRED BRONOWSKI
WSPÓLczesna POWIEŚĆ SENSACYJNA

— Czy masz, Führerze, fałszywe dokumenty przy sobie? Pamiętaj, że nie wolno ci się przyznać kim jesteś. Przyznać się, to znaczy śmierć!
— Mam dokumenty, te prawdziwe spalilim. Ona też tak zrobiła.
— W porządku — przerywa Hitler. — Teraz Berg wyprowadź ich na górę do Kancelarii i zachowując jak najdalej posunięte ostrożności, wyjawdaj ich do samolotu. Każ dowódcy warty towarzyszyć im do maszyny. Nie zapomnij ostrzec Baura o konieczności zachowania tajemnicy! Sam nie zbliżaj się do samolotu, lecz obserwuj ich do chwili startu! Spiesz się!
— Proszę za mną Führerze — kłania się Berg z przesadną elegancją.
Zaraz po wyjściu Hitler podnosi słuchawkę telefonu i nakreca numer. Gdy odezwał się w słuchawce głos, Hitler powiedział:
— Ewa? Ubrzy się i bądź gotowa do drogi, zaraz wyruszamy! Tak, musimy się spieszyć.
Kładzie słuchawkę i myśli. F-2 zaraz odleci. Baur ma wreczony rozkaz w kopercie, w którym jest określony kierunek lotu, Południowe Niemcy! A to będzie sensacja, gdy ich kiedyś schwytają! F-2 ma fałszywe dokumenty. Wszystko będzie przemawiało za tym, że nie chce się przyznać, iż jest Hitlerem. Hitler śmieje się, F-2 nie zdaje już takiego mistrza jak Berg, że przywróci mu dawną twarz! F-2 i E. B. 1 — Hitler i Ewa Braun!
— Tak, tak, trzeba uciekać. Zabie-

